

СИЛАБУС
вибіркового компоненту ВК

Транспортне право

Назва дисципліни:	Транспортне право
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/user/index.php?id=261
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра обліку і оподаткування
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Леонтєва Ліна Віталіївна, к.ю.н., доцент
Контактний телефон:	067-540-00-53
E-mail:	alinalleontieva777@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

1. Предметом учбової дисципліни транспортне право України виступають суспільні відносини, що виникають між транспортними підприємствами і клієнтами у зв'язку з користуванням шляхами сполучення і транспортними засобами, а також відносини між транспортними підприємствами при здійсненні процесу перевезень.

Метою вивчення дисципліни є набуття студентами знань про будову, стан, функціонування транспортної системи України і суб'єктів транспортних правовідносин, правові засади діяльності окремих галузей транспорту (залізничного, автомобільного, повітряного, морського, річкового, трубопровідного) та особливості господарювання транспортних підприємств.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння норм транспортного законодавства;
- дослідження сутності різних наукових шкіл
- вироблення у студентів наукового підходу до оцінки чинного транспортного права, необхідності вдосконалення його для правового регулювання господарської діяльності;
- набуття навичок роботи з нормативним матеріалом;
- вміння розв'язати конкретні транспортної ситуації на базі національного та міжнародного законодавства; розвитку правового мислення щодо реалізації транспортного права в обраній сфері діяльності;
- усвідомлення відповідальності при здійсненні юридично значимих дій;

- засвоєння специфічної фахової термінології, формування професійно грамотної юридичної мови, як важливого компонента правової культури майбутнього фахівця, що дозволить на більш високому рівні в подальшому вивчати інші юридичні науки; розвиток логічного мислення, уміння аргументувати власну позицію, розвиток творчих нахилів студентів; вироблення елементарних навичок дослідницької діяльності.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

Передумови для вивчення дисципліни: наявність повної загальної середньої освіти, вивчення обов'язкової дисципліни «Правознавство» під час отримання середньої освіти.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності:

Здатність розробляти і реалізовувати плани й проекти у сфері галузевого машинобудування та дотичних видів діяльності, здійснювати відповідну підприємницьку діяльність.

Здатність синтезувати алгоритми керування агрегатами та системами автотранспортних засобів.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

- Відшукувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її.
- Готувати виробництво та експлуатувати вироби, застосовуючи автоматичні системи підтримання життєвого циклу.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК – Загальна характеристика транспортного права	2	
	ПР – Поняття транспортного права, специфічні риси і особливості транспортного права як галузі права. Система принципів транспортного права. Система транспортного права і система транспортного законодавства. Їх співвідношення та взаємозв'язок. Джерела транспортного права. Поняття та види транспортної діяльності.	2	
	СР — Джерела транспортного права. Поняття та види транспортної діяльності.	6	10
2	ЛК – Транспортні правовідносини: загальна характеристика. Суб'єкти транспортного права та органи управління на транспорті.	2	
	ПР – Поняття і види транспортних правовідносин. Склад транспортних правовідносин: зміст, суб'єкти, об'єкти транспортних правовідносин. Поняття споживачів транспортних послуг, їх права та обов'язки. Особливості взаємодії органів управління транспортом.	2	

	СР – Міністерство Інфраструктури України, його завдання і функції. Особливості взаємодії органів управління транспортом. Основні права і обов'язки автомобільного підприємства, залізниці, пароплавства, морський торговельний порт, авіаційне підприємство (їх права та обов'язки).	8	10
3	ЛК – Правове регулювання підприємницької діяльності в галузі транспорту	2	1
	ПР – Підприємницька діяльність в галузі транспорту: її передумови, поняття, ознаки, принципи та види. Реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності в галузі транспорту. Стандартизація, сертифікація і ліцензування на автомобільному транспорті.	2	
	СР – Стандартизація, сертифікація і ліцензування на автомобільному транспорті. Право власності на транспортні засоби. Державна реєстрація транспортних засобів.	8	5
4	ЛК - Транспортні правопорушення та юридична відповідальність	2	
	ПР – Поняття та види правопорушень на транспорті. Адміністративні відповідальність на транспорті. Особливості цивільної відповідальності на транспорті. Дисциплінарні проступки на транспорті. Кримінальна відповідальність за транспортні злочини.	2	
	СР – Види правопорушень на транспорті. Відшкодування збитків, як форма цивільно-правової відповідальності. Особливості адміністративної відповідальності (безпека руху). Види кримінальної відповідальності за порушення законодавства на транспорті	8	15
5	ЛК – Законодавство України про автомобільний транспорт	2	
	ПР – Автомобільний транспорт. Поняття, структура системи та види. Повноваження суб'єктів управління автомобільним транспортом. Правові основи діяльності автомобільного транспорту. Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом. Транспортно-експедиційні послуги, що надаються підприємствами та організаціями автомобільного транспорту. Організація перевезень пасажирів, багажу та пошти автомобільним транспортом. Перевезення у прямому змішаному сполученні за участю автомобільного та інших видів транспорту.	2	
	СР – Правові основи діяльності автомобільного транспорту. Перевезення у прямому змішаному сполученні за участю автомобільного та інших видів транспорту	8	5
6	ЛК – . Законодавство України про залізничний транспорт.	2	1
	ПР – Поняття та джерела залізничного права. Організація перевезень вантажів залізничним транспортом. Перевезення вантажів у прямому змішаному сполученні за участю залізниць та інших видів транспорту. Організація перевезень пасажирів, багажу та пошти.	2	
	СР – Перевезення вантажів у прямому змішаному сполученні за участю залізниць та інших видів транспорту. Назвіть види залізничного транспорту. Акти, що регламентують діяльність залізничного транспорту. Основні господарські ланки, що існують на залізничному транспорті. Відповідальність сторін, що виникла за договором перевезення вантажів залізничним транспортом.	8	10
	ЛК – Законодавство України про повітряний транспорт.	2	1

7	ПР – Державне регулювання діяльності авіації. Договір повітряного перевезення пасажирів. Договір повітряного перевезення вантажів. Організаційно-правові засади виконання чартерних рейсів	2	1
	СР – Організаційно-правові засади виконання чартерних рейсів. Система і структура органів управління повітряним транспортом. Класифікація повітряного судна. Відповідальність на повітряному транспорті	8	5
8	ЛК – Особливості правового морського та річкового транспорту.	2	
	ПР – Поняття, структура системи та види водного транспорту. Повноваження суб'єктів управління водним транспортом. Правові основи діяльності водного транспорту. Договірні відносини у сфері водного транспорту України та їхні особливості	2	1
	СР – Визначте структуру водного транспорту. Види водного транспорту та його система. Особливості договірних відносин у сфері водного транспорту. Джерела морського транспортного права. Поняття водного права і водного транспорту.	8	5
Разом	ЛК	16	4
	ПР (ЛР, СЗ)	16	2
	СР	58	84

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності):

Методи навчання:

- словесний (лекція, пояснення, розповідь);
- наочні (ілюстрація, демонстрація);
- практичні (різні види вправ і завдань, виконання розрахунків);
- репродуктивний (виконання різного роду завдань за зразком);
- самостійна робота.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 — Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.²

Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт — 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах — 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт — 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених — 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни — 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни — 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності — 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.⁴

Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 3 — Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії

	екзамен	залік		
90–100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89			B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75–79	Добре	Зараховано	C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67–74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66	E		Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.	
35–59	Незадовільно		Не зараховано	FX

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
			Оцінка	Критерії
	екзамен	залік		
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- курсова робота повинна бути захищена не пізніше, ніж за тиждень до початку екзаменаційної сесії (**вказується за наявності**);
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література.

1. Базова література

- 1.1. Транспортне право: навчально-методичний посібник/ Л.В.Леонтьєва, С.В. Селезень, - Х.: ХНАДУ, 2017. – 188с.
1. 2. Правознавство: Підручник / За ред.. О.В. Дзери. – 10-е вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2019. – 848с.
- 1.3 Правознавство: Навч. посіб./ С.В. Дрожинна, О.О. Одінцова, В.О. Кондратьєв та ін.; За ред.. С.В. Дрожинної- К. Знання, 2018. – 350. (Вища освіта XXI століття).
- 1.4. Адміністративне право: Навч. посіб. / О.І. Остапенко, З.Р. Кісіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кісіль. – К. : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2018. – 536 с.
- 1.5. Цивільне право України: академічний курс: Підручник : У 2 т./ За заг. ред.. Я.М.Шевченко. – Вид. 2-ге, доп.і переоб. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре 2017. - Т. 1 Загальна частина 696 с.

- 1.6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
- 1.7. Про транспорт: закон України від 10.11.1994 р. № 232/94- ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 08.07.2022).
- 1.8. Про ліцензування видів господарської діяльності: закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 23. Ст.158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text> (дата звернення: 08.07.2022).
- 1.9. Про автомобільний транспорт: закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2001. № 22. Ст. 105. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text> (дата звернення: 02.09.2021).
- 1.10. Про дорожній рух: закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1993. № 31. Ст. 338. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text> (дата звернення: 26.11.2021).
- 1.11. Про залізничний транспорт: закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 40. Ст. 183. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=273%2F96-%E2%F0#Text> (дата звернення: 08.09.2021).
- 1.12. Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації: закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). Ст. 186 2017. № 16. Ст. 199. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1965-19#Text> (дата звернення: 11.09.2021).
- 1.13. Про перевезення небезпечних вантажів: закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2000. № 28. Ст. 222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-14#n149> (дата звернення: 26.11.2021).
- 1.14. Про транзит вантажів: закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1999. № 51. Ст. 446. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1172-14#Text> (дата звернення: 08.09.2021).
- 1.15. Цивільний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. № 40-44. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 11.09.2021).
- 1.16. Господарський кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. № 18, 19-20, 21-22. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 11.09.2021).
- 1.17. Господарський процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1992. № 6. Ст. 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text> (дата звернення: 15.09.2021).
- 1.18. Повітряний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 48-49. Ст. 536. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text> (дата звернення: 15.09.2021).
- 1.19. Кодекс торговельного мореплавства України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1995. № 47, 48, 49, 50, 51, 52. Ст. 349. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 15.09.2021).

2. Допоміжна література

- 2.1. Клепікова О. В. Правова організація транспортної системи України: монографія. Київ: Ліра-К, 2019. 444 с.
- 2.2. Корнєєв Ю.В. Транспортне право України. К.: ЦУЛ, 2020. 168 с.
- 2.3. Кострюков С.В. Транспортне право. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни для бакалаврів спеціальності 081. Право /С.В. Кострюков; Мін-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Дніпро, НГУ, 2018. – 208 с.
- 2.4. Міжнародне транспортне право : підручник / Б. В. Бабін. Одеса : Фенікс, 2014. 197 с.
- 2.5. Тетарчук І.В. Транспортне право України. К.: ЦУЛ, 2020. 304 с.
- 2.6. Транспортне право України : [підручник] / В.К. Гіжевський, Е.Ф. Демський, А.В. Мілашевич. – [2-ге вид., доповн. і переробл.]. – К. : Атіка, 2012. – 332 с.
- 2.7. Транспортне право: Навч. посібник / О.В. Лаврухін, А.О. Ковальов, С.М. Продашук та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2015. 189 с.
- 2.8. Транспортне право: навчальний посібник / М. В. Гаєвець, І. В. Горіславська, Ю. С. Канарик, Л. О. Панькова, Н. А. Поліно, О. П. Світличний – К.: ЦП Компрінт, 2015. – 368 с.

3. Інформаційні ресурси

- 3.1. Платформа Ліга: Закон : веб-сайт. URL: <http://www.ligazakon.ua/>
- 3.2. Офіційний веб-портал Верховної ради України : веб-сайт. URL: <http://rada.gov.ua/>.

3.3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського : веб-сайт. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua/>.

Розробник

силабусу навчальної дисципліни

Ліна ЛЕОНТЬЄВА

Завідувач кафедри

обліку і оподаткування

Тетяна КОВАЛЬОВА